

32008D0742

30.7.2008.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 201/49

ODLUKA br. 742/2008/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 9. srpnja 2008.****o sudjelovanju Zajednice u programu za istraživanje i razvoj koji poduzima nekoliko država članica, a koji je usmjeren na poboljšanje kvalitete života starijih ljudi kroz korištenje novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 169. i članak 172., drugi stavak,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora,

djelujući u skladu s postupkom predviđenim člankom 251. Ugovora ⁽¹⁾,

budući da:

(1) Odluka br. 1982/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o Sedmom okvirnom programu Europske zajednice za istraživanja, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti (2007. - 2013.) ⁽²⁾ (u daljnjem tekstu „Sedmi okvirni program”) predviđa sudjelovanje Zajednice u programima istraživanja i razvoja koje poduzima nekoliko država članica, uključujući i sudjelovanje u tijelima koja su stvorena za izvršenje tih programa u smislu članka 169. Ugovora.

(2) Sedmi okvirni program definirao je niz kriterija za utvrđivanje područja za takve inicijative iz članka 169.: važnost za ciljeve Zajednice, jasno definiranje cilja koji

treba postići i njegova važnost za ciljeve Sedmog okvirnog programa, prisutnost već postojeće osnove (postojeći ili predviđeni nacionalni programi istraživanja), dodana vrijednost na europskoj razini, kritična masa s obzirom na veličinu i broj programa koji su uključeni i sličnost aktivnosti koje pokrivaju, te učinkovitost članka 169. kao najprikladnijeg sredstva za postizanje ciljeva.

(3) Odlukom Vijeća 2006/971/EZ od 19. prosinca 2006. o posebnom programu „Suradnja” kojim se provodi Sedmi okvirni program Europske zajednice za istraživanja, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti (2007. - 2013.) ⁽³⁾ (u daljnjem tekstu „posebni program „Suradnja”) utvrđuje se da je inicijativa u području života potpomognutog okolinom u skladu s člankom 169. Ugovora jedno od područja pogodnih za sudjelovanje Zajednice u nacionalnim istraživačkim programima koji se zajednički provode na temelju članka 169. Ugovora.

(4) U svojoj komunikaciji od 1. lipnja 2005. pod nazivom „i2010 - Europsko informacijsko društvo za rast i zapošljavanje” Komisija je predložila pokretanje inicijative o skrbi za ljude u društvu koje stari u kojoj bi Komisija imala vodeću ulogu.

(5) U svojoj komunikaciji od 12. listopada 2006. pod nazivom „Demografska budućnost Europe - od izazova do mogućnosti” Komisija je naglasila činjenicu da je demografsko starenje jedan od glavnih izazova s kojim se suočavaju sve zemlje u Europskoj uniji te da bi povećano korištenje novih tehnologija moglo pomoći u nadzoru troškova, unapređenju blagostanja i promicanju aktivnog sudjelovanja starijih osoba u društvu, kao i poboljšanju konkurentnosti europskog gospodarstva u prilog revidiranoj Lisabonskoj strategiji za rast i radna mjesta.

⁽¹⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 13. ožujka 2008. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 23. lipnja 2008.

⁽²⁾ SL L 412, 30.12.2006., str. 1.

⁽³⁾ SL L 400, 30.12.2006., str. 86.

- (6) Posebno u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija, (ICT) starenje stanovništva predstavlja priliku za nastajanje tržišta novih roba i usluga koje odgovara potrebama starijih ljudi. Brzi razvoj i korištenje novih ICT ne bi trebali dovesti do socijalne isključenosti ili proširenja digitalnog jaza; međutim, digitalna pismenost preduvjet je za uključivanje i sudjelovanje u informacijskom društvu.
- (7) Inicijativa u području života potpomognutog okolinom treba uzeti u obzir stvarnost stanovništva koje stari u Europi, gdje je postotak žena veći od postotka muškaraca zbog dužeg prosječnog očekivanog životnog vijeka za žene.
- (8) Aktivno starenje temeljni je element u revidiranim smjernicama za zapošljavanje. Pristup EU-a starenju usmjeren je na mobilizaciju punog potencijala ljudi svih dobnih skupina kroz pristup prema dobnim skupinama i naglašava potrebu za pomakom od rascjepkanih do sveobuhvatnih strategija starenja.
- (9) Istraživački i razvojni programi ili aktivnosti koje pojedine države članice poduzimaju na nacionalnoj razini u području ICT-a za dobro starenje trenutačno nisu dovoljno koordinirani na europskoj razini i ne dopuštaju jedinstven pristup na europskoj razini istraživanju i razvoju inovativnih proizvoda i usluga za dobro starenje koji se temelje na ICT-u.
- (10) Zbog potrebe postojanja jedinstvenog pristupa na europskoj razini u području ICT-a za dobro starenje i učinkovitog djelovanja nekoliko je država članica dalo inicijativu za oblikovanje zajedničkog istraživačkog i razvojnog programa pod nazivom „Život potpomognut okolinom” (u daljnjem tekstu „zajednički program AAL”) u području ICT-a za dobro starenje u informacijskom društvu, kako bi se uspostavila sinergija u smislu upravljanja i financijskih sredstava za osiguravanje jedinstvenog zajedničkog mehanizma ocjenjivanja uz pomoć nezavisnih stručnjaka, na temelju ustaljene prakse kako je navedeno u Uredbi (EZ) br. 1906/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o utvrđivanju pravila za sudjelovanje poduzeća, istraživačkih centara i sveučilišta u aktivnostima u okviru Sedmog okvirnog programa te za širenje rezultata istraživanja (2007. – 2013.)⁽¹⁾, i kombinacija dodatnog stručnog znanja i sredstava iz različitih zemalja diljem Europe.
- (11) Zajednički program AAL namijenjen je rješavanju izazova demografskog starenja pružanjem potrebnog pravnog i organizacijskog okvira za europsku suradnju širokih razmjera između država članica u polju primijenjenih istraživanja i inovacija u području ICT-a za dobro starenje u društvu koje stari. Belgija, Danska, Njemačka, Irska, Grčka, Španjolska, Francuska, Italija, Cipar, Luksemburg, Mađarska, Nizozemska, Austrija, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovenija, Finska, Švedska i Ujedinjena Kraljevina (u daljnjem tekstu: „države članice sudionice”) te Izrael, Norveška i Švicarska dogovorili su se da će uskladiti i zajednički provoditi aktivnosti usmjerene ka doprinosu zajedničkom programu AAL. Ukupna vrijednost njihovog sudjelovanja procjenjuje se na najmanje 150 milijuna eura za vrijeme trajanja Sedmog okvirnog programa. Sudjelovanje svake od tih zemalja u zajedničkom programu AAL trebalo bi biti podložno minimalnom financijskom doprinosu razmjerno potencijalnoj potražnji nacionalnih istraživačkih zajednica i treba u pravilu iznositi barem 0,2 milijuna eura, ako država sudjeluje u godišnjem programu rada.
- (12) Zajednički program AAL također treba promicati sudjelovanje malih i srednjih poduzeća (MSP) u svom djelovanju, u skladu s ciljevima Sedmog okvirnog programa.
- (13) Kako bi se povećao utjecaj zajedničkog programa AAL, države članice sudionice, Izrael, Norveška i Švicarska dogovorili su sudjelovanje Zajednice u tom programu. Zajednica bi trebala sudjelovati u programu s financijskim doprinosom u iznosu do 150 milijuna eura. S obzirom da zajednički program AAL ispunjava znanstvene ciljeve Sedmog okvirnog programa te da područje istraživanja zajedničkog programa AAL spada u ICT temu posebnog programa „Suradnja”, financijski doprinos Zajednice treba uzeti iz proračunskih sredstava dodijeljenih toj temi. Daljnje mogućnosti financiranja mogu biti dostupne, između ostalog, iz Europske investicijske banke (EIB), posebno kroz financijski instrument za smanjivanje rizika investiranja koji su zajednički razvili EIB i Komisija na temelju Priloga III. Odluci 2006/971/EZ.
- (14) Financijsku potporu Zajednice treba osigurati u skladu s definicijom financijskog plana koji se temelji na formalnim obvezama nadležnih nacionalnih tijela za zajedničku provedbu istraživačkih i razvojnih programa i aktivnosti koje se poduzimaju na nacionalnoj razini i za doprinos financiranju zajedničkog izvršenja zajedničkog programa AAL.
- (15) Zajednička provedba nacionalnih istraživačkih programa zahtijeva uspostavljanje ili postojanje posebnog provedbenog tijela, kako je predviđeno posebnim programom „Suradnja”.
- (16) Države članice sudionice složile su se da takvo posebno provedbeno tijelo provodi zajednički program AAL.

(¹) SL L 391, 30.12.2006., str. 1.

- (17) Posebno provedbeno tijelo trebalo bi primati financijski doprinos Zajednice i osigurati učinkovito provođenje zajedničkog programa AAL.
- (18) Za učinkovitu provedbu zajedničkog programa AAL posebno provedbeno tijelo trebalo bi odobriti financijsku potporu trećim osobama koje sudjeluju u zajedničkom programu i koje su izabrane na temelju poziva na podnošenje prijedloga projekata.
- (19) Doprinos Zajednice trebao bi ovisiti o financijskim sredstvima koja dodjeljuju države članice sudionice, Izrael, Norveška i Švicarska te o učinkovitoj uplati njihovih financijskih doprinosa.
- (20) Zajednica bi trebala imati pravo smanjiti, uskratiti ili otkazati svoj financijski doprinos, ako se zajednički program AAL provodi neadekvatno, djelomično ili uz zakašnjenje u odnosu na uvjete iz sporazuma koji će se sklopiti između Zajednice i posebnog provedbenog tijela kojim se utvrđuju detaljna pravila vezana uz doprinos Zajednice.
- (21) Svakoj državi članici trebalo bi biti omogućeno sudjelovanje u zajedničkom programu AAL.
- (22) Zajednica bi u skladu sa Sedmim okvirnim programom trebala imati pravo dogovoriti uvjete koji se odnose na financijski doprinos zajedničkom programu AAL u vezi sa sudjelovanjem u programu bilo koje države povezane sa Sedmim okvirnim programom ili, gdje je to bitno za provedbu zajedničkog programa AAL, bilo koje druge države koja se programu pridruži tijekom njegove provedbe, i to u skladu s ovom Odlukom.
- (23) Potrebno je poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se spriječile nepravilnosti i prijevare te potrebne korake za povrat izgubljenih, pogrešno uplaćenih ili pogrešno korištenih sredstava u skladu s Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica⁽¹⁾, Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti⁽²⁾, te Uredbom (EZ) br. 1073/1999 Europskoga parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF)⁽³⁾.
- (24) U skladu s Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) 1605/2002 od 25. lipnja 2002. o Financijskoj uredbi primjenjivoj na opći proračun Europskih zajednica⁽⁴⁾ (u daljnjem tekstu „Financijska uredba”), te Uredbom Komisije (EZ, Euratom) br. 2342/2002 od 23. prosinca 2002. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 o Financijskoj uredbi primjenjivoj na opći proračun Europskih zajednica⁽⁵⁾ (u daljnjem tekstu „Provedbena pravila”), doprinosom Zajednice treba upravljati u okviru indirektnog centraliziranog upravljanja u skladu s odredbama članka 54. stavka 2. točke (c) i članka 56. Financijske uredbe, te članka 35., članka 38. stavka 2. i članka 41. Provedbenih pravila.
- (25) Bitno je da istraživačke aktivnosti koje se provode u okviru zajedničkog programa AAL poštuju temeljna etička načela, uključujući i ona iz članka 6. Ugovora o Europskoj uniji i Povelje o temeljnim pravima Europske unije, te slijede načela rodno osviještene politike i politike ravnopravnosti spolova. U izvršavanju programa također bi trebalo voditi računa o promicanje uloge žena u znanosti i istraživanju.
- (26) Cilj zajedničkog programa AAL također bi trebalo biti promicanje pravednog i pojednostavljenog pristupa odgovarajućim proizvodima i uslugama koji se temelje na ICT-u u svim državama članicama.
- (27) Komisija bi do 2010. trebala provesti prijelaznu evaluaciju koja se odnosi na ocjenu kvalitete i učinkovitosti provedbe zajedničkog programa AAL i napretka prema postavljenim ciljevima. Ta bi evaluacija također trebala procijeniti potrebu za daljnjim evaluacijama tijekom provedbe programa koje bi trebalo provesti prije konačne ocjene na kraju 2013.,

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Zajednica u provedbi Sedmog okvirnog programa financijski doprinosi zajedničkom istraživačkom i razvojnom programu za život potpomognut okolinom (dalje u tekstu „zajednički program AAL”) koji zajedno provode Belgija, Danska, Njemačka, Irska, Grčka, Španjolska, Francuska, Italija, Cipar, Luksemburg, Mađarska, Nizozemska, Austrija, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovenija, Finska, Švedska i Ujedinjena Kraljevina (države članice sudionice), te Izrael, Norveška i Švicarska.

⁽¹⁾ SL L 312, 23.12.1995., str. 1. Uredba (EZ) kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 1233/2007 (SL L 279, 23.10.2007., str. 10.).

⁽²⁾ SL L 292, 15.11.1996., str. 2.

⁽³⁾ SL L 136, 31.5.1999., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 248, 16.9.2002., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 1525/2007 (SL L 343, 27.12.2007., str. 9.).

⁽⁵⁾ SL L 357, 31.12.2002., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ, Euratom) br. 478/2007 (SL L 111, 28.4.2007., str. 13.).

2. Zajednica plaća financijski doprinos u iznosu od najviše 150 milijuna eura za vrijeme trajanja Sedmog okvirnog programa za provedbu zajedničkog programa AAL, u skladu s načelima utvrđenim u Prilogu I., koji je sastavni dio ove Odluke.

3. Financijski doprinos Zajednice plaća se sredstvima iz općeg proračuna Europske unije koja su dodijeljena ICT temi u okviru posebnog programa „Suradnja”.

Članak 2.

Financijski doprinos Zajednice uvjetovan je:

- (a) dokazom država članica sudionica, Izraela, Norveške i Švicarske da je učinkovito uspostavljen zajednički program AAL kako je opisano u Prilogu I.;
- (b) formalnom uspostavom ili imenovanjem posebnog provedbenog tijela s pravnom osobnošću koje je odgovorno za provedbu zajedničkog programa AAL te za primanje, raspodjelu i praćenje financijskog doprinosa Zajednice u okviru indirektnog centraliziranog upravljanja u skladu s člankom 54. stavkom 2. točkom (c) i člankom 56. Financijske uredbe, te člankom 35., člankom 38. stavkom 2. i člankom 41. provedbenih pravila od strane država članica sudionica, Izraela, Norveške i Švicarske, ili organizacija koje su imenovale države članice sudionice, Izrael, Norveška i Švicarska;
- (c) uspostavljanjem odgovarajućeg i učinkovitog modela upravljanja zajedničkim programom AAL u skladu sa smjernicama navedenim u Prilogu II. koji je sastavni dio ove Odluke;
- (d) učinkovitim obavljanjem aktivnosti zajedničkog programa AAL iz Priloga I. od strane posebnog provedbenog tijela, što podrazumijeva pokretanje poziva na podnošenje prijedloga projekata za dodjelu bespovratnih sredstava;
- (e) obvezama država članica sudionica, Izraela, Norveške i Švicarske vezanima uz doprinos financiranju zajedničkog programa AAL i učinkovito plaćanje njihovih financijskih doprinosa, posebno financiranje sudionika u projektima koji su odabrani na temelju poziva na podnošenje prijedloga projekata u okviru zajedničkog programa AAL;
- (f) sukladnošću s propisima o državnim potporama Zajednice, a posebno s propisima iz Okvira Zajednice za državne potpore za istraživanje i razvoj te inovacije ⁽¹⁾;

(g) osiguranjem visoke razine znanstvene izvrsnosti i poštivanja etičkih načela u skladu s općim načelima Sedmog okvirnog programa, rodno osviještene politike i ravnopravnosti spolova i održivog razvoja; i

(h) formulacijom odredaba koje uređuju prava intelektualnog vlasništva koja proizlaze iz aktivnosti koje se obavljaju u okviru zajedničkog programa AAL te iz provedbe i usklađivanja istraživačkih i razvojnih programa i aktivnosti koje države članice sudionice, Izrael, Norveška i Švicarska poduzimaju na nacionalnoj razini tako da im je cilj promicanje stvaranja takvog znanja i podrška širokoj upotrebi i širenju stvorenog znanja.

Članak 3.

Dodjela financijske potpore od strane posebnog provedbenog tijela trećim osobama za provedbu zajedničkog programa AAL, a posebno financijske potpore koja se dodjeljuje sudionicima u projektima koji su odabrani na temelju poziva na podnošenje prijedloga projekata za dodjelu bespovratnih sredstava, podložna je načelima jednakog postupanja i transparentnosti, predvidljivosti za podnositelje zahtjeva i neovisnog ocjenjivanja. Financijska potpora trećim osobama dodjeljuje se na temelju znanstvene izvrsnosti, socio-ekonomskog utjecaja na europskoj razini i važnosti za opće ciljeve programa, u skladu s načelima i postupcima utvrđenim u Prilogu I.

Članak 4.

Dogovori vezani uz financijski doprinos Zajednice i pravila koja se odnose na financijsku odgovornost i prava intelektualnog vlasništva, kao i detaljna pravila za pružanje financijske potpore trećim osobama od strane posebnog provedbenog tijela, utvrđuju se pomoću općeg sporazuma koji se sklapa između Komisije, u ime Zajednice, i posebnog provedbenog tijela, te godišnjih sporazuma o financiranju.

Članak 5.

Ako se zajednički program AAL ne provodi ili se provodi neadekvatno, djelomično ili uz zakašnjenje, Zajednica može smanjiti, uskratiti ili otkazati svoj financijski doprinos u skladu sa stvarnom provedbom zajedničkog programa AAL.

Ako države članice sudionice, Izrael, Norveška i Švicarska ne doprinose financiranju zajedničkog programa AAL ili doprinose samo djelomično ili uz zakašnjenje, Zajednica može smanjiti svoj financijski doprinos u skladu sa stvarnim iznosom javnih sredstava koji dodjeljuju države članice sudionice, Izrael, Norveška i Švicarska pod uvjetima utvrđenim u sporazumu koji se sklapa između Komisije i posebnog provedbenog tijela.

⁽¹⁾ SL C 323, 30.12.2006., str. 1.

Članak 6.

U provedbi zajedničkog programa AAL države članice sudionice, Izrael, Norveška i Švicarska poduzimaju sve zakonodavne, regulatorne, upravne ili druge mjere potrebne za zaštitu financijskih interesa Zajednice. Države članice sudionice, Izrael, Norveška i Švicarska, u skladu s člankom 54. stavkom 2. točkom (c) Financijske uredbe i člankom 38. stavkom 2. provedbenih pravila posebno poduzimaju potrebne mjere za osiguravanje potpunog povrata svih sredstava Zajednici.

Članak 7.

Komisija i Revizorski sud mogu putem svojih službenika ili zastupnika obavljati sve provjere i inspekcije potrebne za osiguravanje pravilnog upravljanja fondovima Zajednice i zaštite financijskih interesa Zajednice od bilo kakve prijevare ili nepravilnosti. Za te potrebe, države članice sudionice, Izrael, Norveška i Švicarska i posebno provedbeno tijelo pravovremeno Komisiji i Revizorskom sudu daju na raspolaganje sve relevantne dokumente.

Članak 8.

Komisija Europskom parlamentu, Vijeću i Revizorskom sudu dostavlja sve relevantne informacije. Države članice sudionice, Izrael, Norveška i Švicarska pozvani su preko posebnog provedbenog tijela Komisiji dostaviti sve dodatne informacije koje zahtijeva Europski parlament, Vijeće ili Revizorski sud u vezi s financijskim upravljanjem posebnog provedbenog tijela što je u skladu s općim uvjetima u vezi s izvještavanjem iz članka 12. stavka 1.

Članak 9.

Svaka država članica može se pridružiti zajedničkom programu AAL u skladu s kriterijima utvrđenim u članku 2. točkama (e) do (h).

Članak 10.

Svaka treća zemlja može se pridružiti zajedničkom programu AAL u skladu s kriterijima utvrđenim u članku 2. točkama (e) do (h) i pod uvjetom da je takvo sudjelovanje pokriveno odgovarajućim međunarodnim sporazumom te da i Komisija i države članice sudionice, Izrael, Norveška i Švicarska na to pristanu.

Članak 11.

Uvjete koji se odnose na financijski doprinos Zajednice u vezi sa sudjelovanjem u zajedničkom programu AAL bilo koje države povezane sa Sedmim okvirnim programom ili, gdje je to bitno za provedbu zajedničkog programa AAL, bilo koje druge države, može dogovoriti Zajednica na temelju pravila iz ove Odluke i svih provedbenih pravila i dogovora.

Članak 12.

1. Godišnje izvješće o Sedmom okvirnom programu koje se podnosi Europskom parlamentu i Vijeću na temelju članka 173. Ugovora sadržava izvješće o aktivnostima zajedničkog programa AAL.

2. Prijelaznu evaluaciju zajedničkog programa AAL Komisija provodi dvije godine nakon početka programa, ali u svakom slučaju najkasnije do 2010. Ako se bude smatralo potrebnim, nakon prve prijelazne evaluacije, mogu se provesti dodatne evaluacije tijekom provedbe programa.

Prijelazna evaluacija odnosi se na napredak pri postizanju ciljeva zajedničkog programa iz Priloga I., uključujući i preporuke o najprikladnijim načinima za daljnje poboljšanje integracije, kvalitete i učinkovitosti provedbe zajedničkog programa AAL, uključujući integraciju znanosti, upravljanja i financija, i pitanje je li razina financijskih doprinosa država članica sudionica, Izraela, Norveške i Švicarske primjerena, s obzirom na potencijalnu potražnju iz njihovih nacionalnih istraživačkih zajednica. U obzir treba uzeti i iskustva iz drugih zajedničkih programa koja se provode na temelju članka 169. Ugovora.

Komisija Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja zaključke prijelazne evaluacije zajedno sa svojim primjedbama i, prema potrebi, prijedlozima za prilagodbu ove Odluke.

3. Na kraju 2013. Komisija provodi konačnu ocjenu zajedničkog programa AAL. Rezultati konačne ocjene podnose se Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 13.

Ova Odluka stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 14.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 9. srpnja 2008.

Za Europski parlament
Predsjednik
H.-G. PÖTTERING

Za Vijeće
Predsjednik
J.-P. JOUYET

PRILOG I.

OPIS CILJEVA, AKTIVNOSTI I PROVEDBA ZAJEDNIČKOG PROGRAMA AAL

I. Posebni ciljevi

Zajednički program AAL ima sljedeće posebne ciljeve:

- poticanje nastanka inovativnih ICT proizvoda, usluga i sustava za dobro starenje kod kuće, u zajednici i na poslu, čime se poboljšava kvaliteta života, samostalnost, sudjelovanje u društvenom životu, vještine i sposobnost zapošljavanja starijih osoba, a smanjuju se troškovi zdravstva i socijalne skrbi. To može biti utemeljeno npr. na inovativnom korištenju ICT-a, novim metodama interakcije s kupcima ili novim vrstama lanaca vrijednosti usluga za samostalan život. Rezultate zajedničkog programa AAL mogle bi koristiti i druge skupine ljudi, tj. osobe s invaliditetom;
- stvaranje kritične mase istraživanja, razvoja i inovacija na razini EU-a u području tehnologija i usluga za dobro starenje u informacijskom društvu, uključujući i uspostavljanje povoljnog okruženja za sudjelovanje malih i srednjih poduzeća (MSP) u programu;
- poboljšanje uvjeta za industrijsku eksploataciju rezultata istraživanja stvaranjem usklađenog europskog okvira za razvoj zajedničkih pristupa, uključujući i zajedničke minimalne standarde i olakšavanje lokalizacije i prilagodbe zajedničkih rješenja koja su u skladu s različitim društvenim sklonostima i regulatornim aspektima na nacionalnoj ili regionalnoj razini diljem Europe.

Usredotočavanjem na primijenjena istraživanja zajednički program AAL upotpunit će odgovarajuće dugoročne istraživačke aktivnosti predviđene u okviru Sedmog okvirnog programa, kao i demonstracijske aktivnosti, koje čine jednu od komponenti Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije (2007. - 2013.) koji je osnovan Odlukom br. 1639/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾, i koji je usredotočen na široku primjenu postojećih rješenja.

Kroz svoje aktivnosti, zajednički program AAL trebao bi doprinosti ostvarivanju ciljeva revidirane Lisabonske strategije i društva temeljenog na znanju, nastojeći osigurati da korištenje novih tehnologija ne dovodi do socijalne isključenosti. Program također promiče razvoj isplativih rješenja koja mogu pomoći pri osiguravanju pravičnog, pojednostavljenog pristupa ICT proizvodima i uslugama, uključujući i pristup uslugama putem izbora različitih kanala koji poštuju privatnost i dostojanstvo starijih osoba u svim regijama Europe, uključujući ruralna i periferna područja.

Nadalje, zajednički program AAL treba promicati inovacije u i sufinanciranje iz privatnog sektora, posebno malih i srednjih poduzeća, za tržišno usmjerene projekte i prilagodbu tehnologije i rješenja razvijenih u okviru projekata za potrebe starijih osoba, s ciljem njihovog povećanog sudjelovanja u društvenom životu.

Gdje god je to moguće, treba osigurati dopunjavanje i sinergiju između zajedničkog programa AAL i drugih programa Zajednice te nacionalnih i regionalnih programa.

Moguća etička pitanja i pitanja privatnosti uzimaju se u obzir u skladu s međunarodnim smjernicama.

II. Aktivnosti

Glavna aktivnost zajedničkog programa AAL su istraživačke, razvojne i inovacijske aktivnosti. One će se provoditi putem zajednički financiranih nadnacionalnih projekata koji uključuju partnere iz barem tri različite države članice sudionice, Izraela, Norveške i Švicarske i drugih država sudionica koji se bave istraživanjem, tehnološkim razvojem, demonstracijskim aktivnostima i aktivnostima širenja znanja. One bi trebale biti usmjerene tržišno orijentiranom istraživanju, trebaju biti kratkoročne do srednjoročne, i trebaju pokazati sposobnost za iskorištavanje rezultata projekata unutar realnog vremenskog okvira.

⁽¹⁾ SL L 310, 9.11.2006., str. 15.

Osim toga, aktivnosti posredovanja, promidžbe programa i umrežavanja mogu se provoditi kroz posebna događanja ili u kombinaciji s postojećim događanjima. One uključuju organiziranje radionica i uspostavljanje kontakata s drugim zainteresiranim stranama u vrijednosnom lancu.

Zajednički program AAL podrazumijeva savjetovanje s nadležnim zainteresiranim stranama u Europi (kao što su donositelji odluka iz ministarstava i tijela iz javnog sektora, davatelji usluga u privatnom sektoru i osiguranju, kao i industrija, mala i srednja poduzeća i predstavnici korisnika) vezano uz istraživačke prioritete na koje treba obratiti pozornost i provedbu programa.

Zajednički program AAL također treba uzeti u obzir demografska kretanja i demografska istraživanja u različitim zemljama Europe kako bi se osigurala rješenja koja odražavaju socijalno i gospodarsko stanje u cijeloj Uniji.

III. Provedba programa

Godišnji program rada i pozivi na podnošenje prijedloga projekata

Zajednički program AAL provodi se na temelju godišnjih programa rada kojima se utvrđuju teme poziva na podnošenje prijedloga projekata koji će se dogovoriti s Komisijom kao temelj za financijski doprinos Zajednice.

Zajednički program AAL objavljuje redovite pozive na podnošenje prijedloga projekata u skladu s dogovorenim godišnjim programom rada. Predlagatelji projekata podnose svoje prijedloge posebnom provedbenom tijelu na središnjoj razini (jedinstvena pristupna točka).

Nakon zatvaranja poziva na podnošenje prijedloga projekata, posebno provedbeno tijelo u suradnji s nacionalnim agencijama za upravljanje programima provodi centraliziranu provjeru prihvatljivosti. Provjera se obavlja na temelju zajedničkih kriterija prihvatljivosti za zajednički program AAL koji se objavljuju s godišnjim programom rada i sadržavaju barem sljedeće:

- pravovremeno, potpuno i elektroničko podnošenje prijedloga; i
- ispunjavanje obveza u vezi sa sastavom konzorcija.

Osim toga, posebno provedbeno tijelo uz pomoć nacionalnih agencija za upravljanje programima provjerava jesu li ispunjeni nacionalni kriteriji prihvatljivosti objavljeni s godišnjim programom rada i utvrđeni u pozivima na podnošenje prijedloga projekata. Nacionalni kriteriji prihvatljivosti odnose se samo na pravno i financijsko stanje pojedinih predlagatelja projektnih prijedloga, a ne na sadržaj, i obuhvaćaju:

- vrstu predlagatelja, uključujući pravni status i svrhu;
- odgovornost i održivost, uključujući financijsko zdravlje, ispunjavanje fiskalnih i socijalnih obveza.

Prihvatljivi projektni prijedlozi ocjenjuju se i odabiru na središnjoj razini uz pomoć nezavisnih stručnjaka, na temelju transparentnih i zajedničkih kriterija za ocjenu, kako je utvrđeno u programu rada. Ovaj je izbor, nakon što ga je usvojila Opća skupština, obvezujući za države članice sudionice, Izrael, Norvešku i Švicarsku.

Posebno provedbeno tijelo odgovorno je za praćenje projekata, a izradit će se zajednički operativni postupci za upravljanje punim projektnim ciklusom.

Budući da upravna pitanja vezana uz nacionalne partnere u projektima unutar odabranih projekata rješava nacionalna agencija za upravljanje programima, primjenjuju se nacionalni kriteriji prihvatljivosti koji se strogo odnose na pravno i financijsko stanje pojedinih predlagatelja projektnih prijedloga, kako je gore navedeno, kao i nacionalna upravna načela.

Ako u fazi sklapanja ugovora sudionik ne ispunjava jedan od nacionalnih kriterija prihvatljivosti, zajednički program AAL osigurava znanstvenu izvrsnost. U tom smislu Izvršni odbor može odlučiti da se dodatna središnja neovisna ocjena dotičnog prijedloga projekta treba obaviti uz pomoć nezavisnih stručnjaka kako bi se prijedlog projekta ocijenio bez sudjelovanja dotičnog sudionika, ili, ako to predlaže konzorcij projekta, uz zamjenu sudionika.

Svaka država financira svoje nacionalne sudionike čije su prijedloge projekata uspješnim ocijenile nacionalne agencije koje na temelju sporazuma koji će se sklopiti između dotičnih nacionalnih agencija i njihovih nacionalnih sudionika za svaki projekt dodatno usmjeravaju centralno financiranje od posebnog provedbenog tijela.

Osiguravanje znanstvene, upravljačke i financijske integracije

Zajednički program AAL osigurava znanstvenu integraciju sudjelujućih nacionalnih programa izradom zajedničkih programa rada i poziva na podnošenje prijedloga projekata u svim nacionalnim programima.

Integraciju upravljanja nacionalnim programima osigurava pravna osoba koju su osnovale države članice sudionice te Izrael, Norveška i Švicarska. Upravljanje zajedničkim programom uključuje:

- središnju organizaciju poziva na podnošenje prijedloga projekata;
- središnju, neovisnu i transparentnu ocjenu od strane stručnjaka na europskoj razini, temeljenu na zajedničkim pravilima i kriterijima za vrednovanje i odabir prijedloga projekata na temelju znanstvene izvrsnosti;
- jedinstvenu središnju adresu za podnošenje (predviđeno je elektroničko podnošenje).

Zajednički program AAL ojačava financijsku integraciju:

- osiguranjem sveukupnih nacionalnih obveza financiranja za vrijeme trajanja inicijative, kao i godišnjih obveza za svaki predloženi program rada;
- osiguranjem da konačni poredak prijedloga projekata sastavljen na temelju ocjene obvezuje države članice sudionice, Izrael, Norvešku i Švicarsku, kako je gore opisano, uključujući i u fazi sklapanja ugovora,
- promicanjem fleksibilnosti u raspodjeli državnog proračuna koliko god je to moguće u svrhu obrade izuzetaka, npr. povećanjem nacionalnog doprinosa ili unakrsnim financiranjem.

Države članice sudionice nastoje svim snagama ojačati integraciju i ukloniti postojeće nacionalne pravne i upravne prepreke za međunarodnu suradnju koja je dio inicijative.

IV. Načela financiranja

Doprinos Zajednice predstavlja fiksni postotak ukupnog javnog financiranja iz sudjelujućih nacionalnih programa, ali ni u kom slučaju ne prelazi 50 % ukupnog javnog financiranja sudionika u projektu koji je odabran na temelju poziva na podnošenje prijedloga projekata u okviru zajedničkog programa AAL. Ovaj fiksni postotak određuje se u sporazumu između posebnog provedbenog tijela i Komisije i temelji se na višegodišnjoj obvezi država članica sudionica te Izraela, Norveške i Švicarske i doprinosa Zajednice.

Najviše 6 % financijskog doprinosa Zajednice koristi se za ukupne operativne troškove zajedničkog programa AAL.

Države članice sudionice, Izrael, Norveška i Švicarska također daju svoj doprinos osiguranju učinkovitog djelovanja zajedničkog programa AAL.

Projekte sufinanciraju sudionici u projektima.

V. Očekivani rezultati zajedničkog programa AAL

Posebno provedbeno tijelo izrađuje godišnje izvješće koje daje detaljan pregled provedbe zajedničkog programa AAL (broj projekata prijavljenih i odabranih za financiranje, korištenje financijskih sredstava Zajednice, raspodjela nacionalnih sredstava, vrste sudionika, statistički podaci o državama, događaji vezani uz posredovanje, aktivnosti širenja itd.) i napretka prema daljnjoj integraciji.

Očekivani konačni rezultati detaljnije se utvrđuju u ugovoru koji se sklapa između Komisije, u ime Zajednice, i posebnog provedbenog tijela.

PRILOG II.

SMJERNICE ZA UPRAVLJANJE ZAJEDNIČKIM PROGRAMOM AAL

Organizacijska struktura za zajednički program AAL je kako slijedi:

Udrugu AAL, međunarodnu neprofitnu udrugu osnovanu na temelju belgijskog zakona, čini posebno provedbeno tijelo koje su uspostavile države članice sudionice te Izrael, Norveška i Švicarska.

Udruga AAL odgovorna je za sve aktivnosti zajedničkog programa AAL. Zadaće Udruge AAL uključuju upravljanje ugovorima i proračunom, razvoj godišnjih programa rada, organizaciju poziva na podnošenje prijedloga projekata, provođenje evaluacije i rangiranje projekata. Osim toga, ona nadzire praćenje projekata i prenosi povezana plaćanja doprinosa Zajednice na imenovane nacionalne agencije za upravljanje programima. Također organizira aktivnosti širenja.

Udrugom AAL upravlja Opća skupština. Opća skupština, koja je tijelo za donošenje odluka zajedničkog programa AAL, imenuje članove Izvršnog odbora i nadzire provedbu zajedničkog programa AAL, uključujući odobrenje godišnjih programa rada, raspodjelu nacionalnih sredstava za projekte i obradu zahtjeva za novo članstvo. Ona će raditi na temelju načela jedna država – jedan glas. Odluke se donose običnom većinom, osim odluka o sukcesiji, prijemu ili isključenju članova ili raspuštanju udruge, za što se u statutu udruge mogu utvrditi posebni zahtjevi vezani uz glasovanje. Komisija ima status promatrača na sjednicama Opće skupštine.

Izvršni odbor AAL, koji se sastoji najmanje od predsjednika, zamjenika predsjednika i blagajnika, bira Opća skupština kako bi on preuzeo posebne odgovornosti u vezi s upravljanjem, kao što je planiranje proračuna, zapošljavanje i sklapanje ugovora. On pravno zastupa i predstavlja udrugu te izvješćuje Opću skupštinu.

Države članice sudionice te Izrael, Norveška i Švicarska ovlašćuju nacionalne agencije za upravljanje programima da za nacionalne partnere u projektima provode aktivnosti u vezi s upravljanjem projektima te upravnim i pravnim aspektima, kao i da osiguraju podršku za ocjenu i pregovore o projektnim prijedlozima. One rade pod nadzorom udruge AAL.

Savjetodavni odbor s predstavnicima iz industrije i ostalih zainteresiranih strana, uključujući predstavnike ljudi različitih generacija, osigurat će preporuke prioriteta i tema koje bi trebalo riješiti u pozivima na podnošenje prijedloga projekata zajedničkog programa AAL.
